

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E.**, bývajúcej v T., zastúpenej advokátom JUDr. A., so sídlom v Č., proti žalovanému **P.**, bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. P., advokátom so sídlom v Ž., **o zaplatenie 14 552,40 €** (438 405,70 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7 C 16/2007, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. februára 2009 sp. zn. 10 Co 242/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 369,69 € na účet JUDr. A., advokáta so sídlom v Č., vedený vo V., a.s. pobočka Č. pod č. X..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca rozsudkom z 29. apríla 2008 č.k. 7 C 16/2007-128 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni do 3 dní 409 465 Sk spolu so 6 % úrokom z omeškania ročne od 22. apríla 2006; vo zvyšku žalobu zamietol. Vychádzal z toho, že účastníci uzatvorili zmluvu o pôžičke (§ 657 Občianskeho zákonníka), na základe ktorej si žalovaný od žalobkyne požičal sumu 409 465 Sk, ktorú ale nevrátil. Keďže sa dostal do omeškania s platením dlhu, je povinný zaplatiť žalobkyni aj úrok z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalovaného tiež zaviazal nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 89 348 Sk.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené a ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, napadol žalovaný odvolaním. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 25. februára 2009 sp. zn. 10 Co 242/2008 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku potvrdil. Dodal, že „vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku

zamietnutá, zostal rozsudok súdu prvého stupňa 'nedotknutý'. Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania 2 769,92 € (83 446,66 Sk). Potvrdzujúci výrok odôvodnil odvolací súd tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, v ktorom uviedol, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že súd prvého stupňa nepripustil opätovný výsluch svedka I.. V konaní pritom došlo k rozporným tvrdeniam tohto svedka o skutočnostiach významných pre rozhodnutie vo veci a jeho vyhlásenie pred právnym zástupcom žalobkyne je „neobjektívne a nevierohodné“. K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo tiež nesprávnym právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal zrušiť tak potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdený výrok rozsudku súdu prvého stupňa.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie nie je opodstatnené. Žiadala „napadnutý rozsudok potvrdiť“ a priznať náhradu trov dovolania vyčíslených vo vyjadrení k dovolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Vzhľadom na to dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovaného by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené takouto vadou vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z týchto procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie, že v konaní k takej vade skutočne došlo.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ uviedol, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je taký nesprávny procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia ochrany jeho práv. Podľa názoru dovolateľa došlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom tým, že nebol vykonaný ním navrhovaný dôkaz, ale aj tým, že napadnuté rozhodnutie bolo založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

K námietke, že súdy nevykonali všetky žalovaným navrhované dôkazy treba uviesť, že Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd v čl. 6 ods. 1 zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje ale žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené. Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nemožno vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm. f/ O.s.p. prípustné (viď R 125/1999). V danej veci nevykonaním navrhovaného dokazovania nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom.

Pokiaľ dovolateľ zastáva názor o odňatí možnosti pred súdmi konať tiež nesprávnym právnym posúdením veci, dovolací súd poznamenáva, že § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti účastníka konať pred súdom výslovne do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s právnym hodnotením veci. Právnym posúdením veci súd neodníma účastníkovi možnosť uplatnenia jeho procesných práv. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale samo osebe nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného je v zmysle § 238 O.s.p. procesne neprípustné a že prípustnosť jeho dovolania nemožno vyvodiť ani z § 237 O.s.p.

Žalovaný navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu ako celok. Pokiaľ dovolaním napadol výrok tohto rozsudku o trovách konania, smeruje dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.).

Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.). Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale vylučuje prípustnosť dovolania proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách. Keďže ani vo vzťahu k tomuto výroku nevyšla najavo procesná vada konania zakladajúca zmätočnosť, nemožno prípustnosť dovolania žalovaného proti tomuto výroku vyvodiť ani z § 237 O.s.p.

Z dôvodov vyššie uvedených Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a §142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na náhradu trov dovolacieho konania a ich výšku vyčíslila vo vyjadrení k dovolaniu. Dovolací súd jej priznal náhradu, spočívajúcu v odmene advokáta JUDr. A. (ktorý žalobkyňu zastupoval už na súde nižšieho stupňa) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním písomného vyjadrenia žalobkyne k dovolaniu [§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Pri výpočte náhrady trov dovolacieho konania vychádzal dovolací súd z tarifnej odmeny (§ 10 ods. 1 vyhlášky) vo výške 303,72 €, čo s režijným paušálom (6,95 €) a s daňou z pridanej hodnoty (59,02 €) predstavuje spolu 369,69 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. januára 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková